

Quadra de Miralpeix

Sitges

Ubicació

Comarca: Garraf
Lloc/Adreça: Paratge de Miralpeix
Emplaçament: Miralpeix

Coordenades:

Latitud: 41.22989
Longitud: 1.772
UTM Est (X): 397082
UTM Nord (Y): 4565005

Classificació

Número de fitxa: 08270 - 460
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Romànic
Segle: X-XI
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: El Pla Especial determina que cal restaurar el conjunt i adequar l'entorn, fet ineludible per tractar-se d'un BCIN. L'estat del conjunt requereix millores en general.
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Defensa
Observacions protecció: BCIN R/51-5715. Decret 22-4-1949
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari: IPA-1173
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Pública

Titular: Direcció General Patrimoni Cultural c/ Portaferrissa, 1 (Palau Moja)-
08002 Barcelona

Fitxes associades:

Ermita de Nostra Senyora de Gràcia

Antic molí

Autoria de la fitxa Núria Nolasco Azuaga

Data de registre de la fitxa: dc., 16/08/2006 - 02:00

Descripció

Aquest conjunt arquitectònic inclou l'anomenat castell de Miralpeix i les restes d'una antiga masia estretament relacionada amb la fortificació i anomenada la Quadra de Miralpeix. Pel que fa les característiques del castell, excavat parcialment, es tracta d'un recinte de planta rectangular, amb orientació nord-sud, conformat per un mur perimetral d'aproximadament 0,90 metres d'amplària. Aquesta estructura està realitzada amb carreus de pedra desbastada, que si bé mostren tendència a l'ordenació en filades regulars, presenten escassa qualitat constructiva. En l'angle nordoccidental d'aquest recinte s'identifica una petita fortificació que sobresurt del mur occidental, dotada amb diverses espitlleres. Són visibles també les restes d'una cisterna amb les parets arrebossada, un dipòsit de planta circular -probablement destinat a contenir alguna mena de líquid- i alguna sitja. Altres murs i estructures, són únicament visibles de manera parcial. S'observen també restes dels valls excavats al voltant de la fortificació. A uns 100 metres aproximadament en direcció sud, se situen les restes de la masia o Quadra de Miralpeix. Inclouen una torre de planta quadrada, que conserva bona part dels seus murs realitzats amb tàpia i un edifici amb diverses sales, algunes d'elles cobertes amb voltes apuntades. Conserva dues portes en el mur occidental; la inferior està conformada per un arc de mig punt adovellat i la superior per un arc rebaixat. Sembla que en època moderna la part baixa de l'edifici podia haver albergat un gran trull, enrajolat, probablement destinat a emmagatzemar vi.

Observacions:

Segons els Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Catàleg del Municipi de Sitges, aquest conjunt disposa del tipus de protecció VII. Els edificis estan catalogats com a tipus C.

Història

La primera referència documental del lloc de Miralpeix data de l'any 1057, quan Guislabert bisbe de Barcelona i el seu cosí Mir i Geribert, van infeudar la meitat de la torre de Miralpeix -que estava deshabitada- i la seva quadra a Arnau Arloví. Aquest va acceptar la imposició de reconstruir-la, poblar-la i explotar les seves terres. Posteriorment la quadra va passar a estar sota la possessió de Ramon Mir de Ribes, fill de Mir Geribert. A finals del segle XII, un plet va decidir la possessió de la quadra a favor de Ponç de Blancafort i en contra dels feudataris del castell termenat de Ribes, Guillem i Pons de Ribes. Cap a l'any 1190 el propi Ponç de Blancafort i el seu castlà Gombau de Miralpeix, van reforçar les estructures defensives de la quadra (excavant valls i reforçant el castell) amb motiu dels enfrontaments amb Berenguer de Castellet i Aimeric de Ribes; tanmateix, la torre va ser assaltada i va patir saqueig i destrucció. Finalment, l'any 1258 el feu de Miralpeix va passar a mans de Berenguer de Ribes, essent renovat el 1303 per Galzeran de Ribes i el 1350 per Berenguer de Ribes. Finalment, el 1382 la quadra de Miralpeix va ser cedida a Bernat de Fortià i, uns anys més tard -el 1390- el propi rei Joan I la va vendre al bisbat de Barcelona. El 1410 va ser adquirida per la Pia Almoïna de la seu barcelonina i, tres anys després es va

incorporar definitivament a la universitat de Sitges.

Bibliografia

BURON, V. (141) "Els castells romànics catalans. Guia". Barcelona "Catalunya Romànica" (1992). Vol. XIX. El Penedès. L'Anoia. Barcelona CATALÀ, P. (1983) Inventari del Patrimoni Arquitectònic (IPA) 1773 "Gran geografia comarcal de Catalunya" (1982). Vol. 5. Barcelona

